

NURMIJÄRVI

Rakentamistapaohje

Vanha-Klaukka, 3-304

Sisältö

1.	Yleistä	4
2.	Alueen yleiset suunnitteluperiaatteet	6
3.	Yleiset alueet	17
4.	Korttelikohtaiset ohjeet	21

Kaavatyöhön osallistuneet

Nurmijärven kunta / Asemakaavoitus

Timo Lehtinen	asemakaava-arkkitehti (30.6.2016 saakka)
Janne Oittinen	kaavasuunnittelija (11.8.2017 saakka)
Pirkko Laakso-Mäki	kaavavalmistelijä
Mirka Karttunen	kaavoitusinsinööri (1.2.2017 alkaen)
Toni Saastamoinen	kaavoitusarkkitehti (1.2.2017 alkaen)
Anne Kangasniemi-Kuikka	asemakaavapäällikkö (15.2.2017 saakka)
Taneli Heikkilä	asemakaavapäällikkö (14.8.2017 alkaen)

Taitto

Toni Saastamoinen, kaavoitusarkkitehti

1. Yleistä

1.1 Tunnistetiedot

- Nimi:** Vanha-Klaukka rakentamistapaohje
- Kaavatunnus:** 3-304
- Kaava-alue:** Rakentamistapaohje koskee asemakaavalla 3-304 muodostuvia kortteleita 3673-3705 sekä katu-, virkistys- ja erityisalueita.
- Ohjeiden laatijat:** asemakaavapäällikkö Taneli Heikkilä
kaavoitusarkkitehti Toni Saastamoinen
kaavoitusinsinööri Mirka Karttunen
- Yhteystiedot:** Nurmijärven kunta
Ympäristötoimiala, Asemakaavoitus
PL 37
01901 Nurmijärvi
- Hyväksymispäivä:** XX.XX.XXXX

1.2 Alueen sijainti

Alue sijaitsee Klaukkalan asemakaava-alueen lounaisosassa Lepsämäntien ja Isosuon välissä. Suunnittelualueelta on matkaa Klaukkalan keskustaan noin 1 km. Alueen pinta-ala on noin 64 hehtaaria.

Kuva 1. Kaava-alue sijaitsee Klaukkalan taajaman laidalla.

1.3 Rakentamistapaohjeiden tarkoitus

Rakennustapaohjeilla täydennetään asemakaavan määräyksiä yleisillä ohjeilla, suunnitteluperiaatteilla, havainnollistavalla kuvamateriaalilla sekä sitovilla määräyksillä. **Sitovat määräykset on korostettu tekstissä.** Ne velvoittavat rakentajaa samaan tapaan kuin kaavamääräykset kun taas muut ohjeet sekä periaatteet on tarkoitettu helpottamaan hankkeen suunnittelua ja antamaan ideoita rakentamiseen. Sitovilla määräyksillä halutaan luoda yhtenäistä kaupunkikuvaa ja parantaa turvallisuutta.

1.4 Muu suunnitteluun vaikuttava materiaali

1.4.1 Yleiskaava

Klaukkalan osayleiskaavassa on osoitettu alueen maankäytön yleispiirteiset suuntaviivat ja tulevaisuuden tavoitteet kuten liikenneyhteydet ja asemakaavoitettavat alueet. Yleiskaavaan voi tutustua kunnan internetsivuilla http://www.nurmijarvi.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavat_tontit_ja_rakennusluvat/yleiskaavoitus tai asiakaspalvelussa.

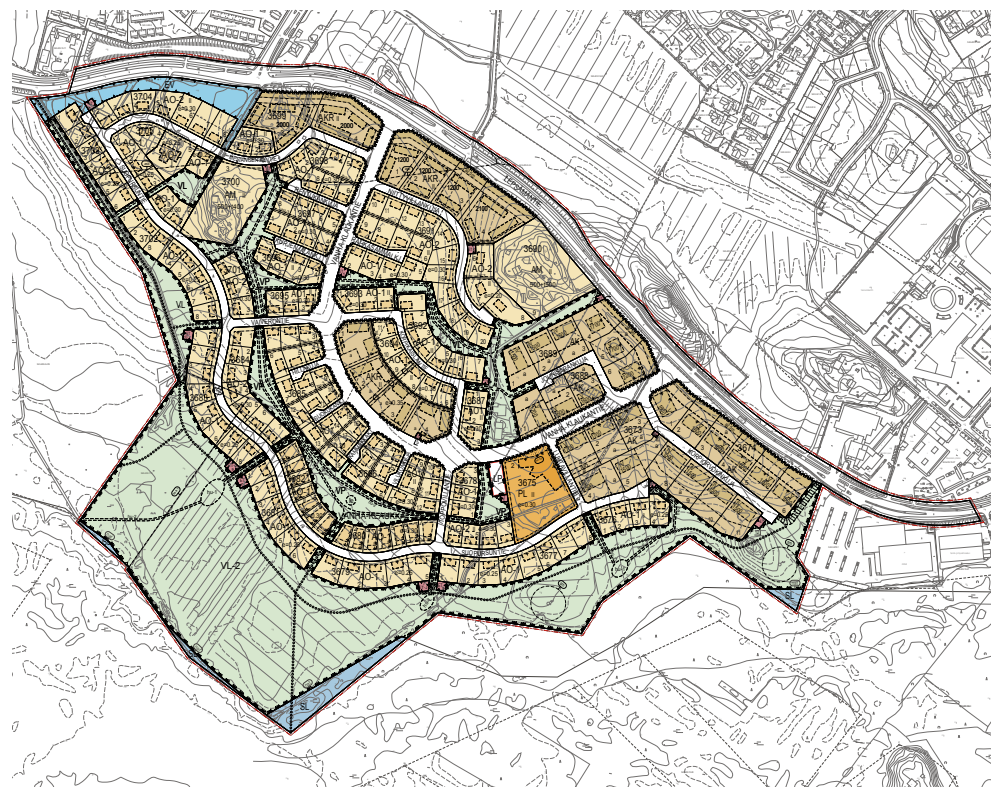
1.4.2 Asemakaava

Asemakaava (kuva 2) osoittaa maankäytön tavoitteet yleiskaavaa tarkemmalla tasolla. Siitä selviävät tonttien paikat sekä alueen kokonaisrakenne. Tämä rakennustapaohje täydentää Vanha-Klaukan asemakaavan määräyksiä. Asemakaavoihin voi tutustua tarkemmin kunnan asiakaspalvelussa tai internetsivuilla <https://kartta.nurmijarvi.fi/ims/>.

1.4.3 Rakennusjärjestys

Rakennusjärjestyksessä annetaan ohjeita ja määräyksiä, joilla pyritään suunnitelmalliseen rakentamiseen ja hyvään elinympäristöön. Rakennusjärjestys toimii kunnan yleisenä ohjeena asioissa, joihin yleiskaavassa, asemakaavassa tai rakennustapaohjeissa ei oteta kantaa. Se sisältää tietoa esimerkiksi lupamenettelystä, rakennustavasta, maalämmöstä, aitamisesta, liikennejärjestelyistä ja kevyistä rakennelmista. Rakennusjärjes-

tykseen voi tutustua kunnan asiakaspalvelussa tai internetsivuilla http://www.nurmijarvi.fi/asuminen_ja_ymparisto/kaavat_tontit_ja_rakennusluvat/rakennusvalvonta/rakennusjarjestys.

Kuva 2. Vanha-Klaukan asemakaava.

2. Alueen yleiset suunnitteluperiaatteet

2.1 Taajamakuva

Tavoitteena on muodostaa Vanha-Klaukasta moderni, ekologinen ja luonnonläheinen asuinalue Klaukkalan kasvavassa taajamassa. Rakentamisessa kannustetaan energiatehokkaisiin ja ekologisiin suunnitteluratkaisuihin. Esimerkiksi aurinkopaneelit ja –keräimet ovat sallittuja.

Tehokkaamman rakentamisen pääpaino on Vanha-Klaukantien varrella, johon pyritään tiiviimmällä rakentamisella luomaan viihtyisää ja laadukasta katutilaa. Alueen laitamille sijoittuu väljempää omakotitalorakentamista väreään ympäristöön.

Isosuon aluetta reunustavilla kortteilla muodostetaan siirtymävyöhyke asutuksen ja luonnonmukaisten alueiden välille. Luontoa tuodaan alueen keskelle osin puistomaisina ja osin luonnontilaisen kaltaisina viheralueina, joille on lyhyt matka alueen joka osasta. Viheralueverkostoa pitkin pystyy liikkumaan koko Vanha-Klaukan alueella. Pihoista kannustetaan tekemään helppohoitaisia ja ekologisesti monimuotoisia, jolloin ne täydentävät julkista viheralueverkostoa ja auttavat luomaan alueelle väreään yleisilmeen.

Tavoitteena on saada Vanha-Klaukan alueelle yhtenäinen taajamakuva. Yhtenäistä ilmettä luodaan muun muassa identiteettiä luovalla värimaailmalla sekä materiaaleilla.

2.2 Rakennusten yleisilme

Rakennukset suositellaan suunniteltavaksi muodoltaan yksinkertaisiksi, tarpeen mukaan muunneltaviksi ja pihojen toiminnot, ekologiset periaatteet sekä talojen sisäiset toiminnot huomioiviksi. Suhteellisen kapea runko auttaa tuomaan taloon sisään luonnonvaloa.

Rakennusten julkisivumateriaalit voi valita vapaasti sen puitteissa mitä asemakaavakartassa määrätään. **Alueella ei kuitenkaan sallita pyöröhirsisiä tai ristinurkkaisia hirsitaloja.** Julkisivujen olisi hyvä olla ulkomuodoiltaan hillittyjä. **Rakennuksen pääväreinä käytetään korkeintaan kahta eri väriä.** Niiden lisäksi on mahdollista käyttää tehostevärejä rakennuksen yksityiskohdissa. Kortteleille on laadittu väripaletit, jotka löytyvät näiden rakentamistapaohjeiden korttelikohtaisista ohjeista. Värit on valittu Teknoksen Ulkovärit-värikartasta, joka esittää puujulkisivuihin tarkoitettujen maalien värisävyjä. Rapattuihin julkisivuihin ja tiilijulkisivuihin valitaan parhaiten ohjeissa esitettyjä vastaavat värisävyt. Värisävyjen koodit ovat ohjeellisia ja myös muut vastaavat sävyt käyvät. **Värikkään kaupunkikuvan saamiseksi vierekkäisissä rakennuksissa käytetään eri värisävyjä.**

Asuinalueen katot tulee toteuttaa väriltään harmaina tai tumman harmaina. Harmaasta väristä poiketen myös viherkatot ovat sallittuja alueella. Siten alueen yleisilmeestä saadaan kattojen osalta yhtenäinen ja hillitty.

Mahdolliset erilliset talousrakennukset tai autosuojat rakennetaan samoilla periaatteilla kuin päärakennuskin. Kattomateriaalina käytetään mielellään samaa kuin päärakennuksessa, ellei päärakennuksesta poiketen haluta käyttää viherkattoa. Julkisivumateriaalien ja värien ei tarvitse olla päärakennuksen kanssa yhteneviä, mutta on suositeltavaa että rakennukset muodostavat yhtenäisen ja hillityn kokonaisuuden.

Kuva 3. Ilmakuva alueesta tehdystä 3D-mallinnuksesta.

2.3 Hulevedet

Hulevedet ovat rakennetuilta pinnoilta valuvia sade- ja sulamisvesiä. Täysin päällystetyt pinnat, kuten asfaltti, lisäävät hulevesien muodostumista ja siksi niitä tulisi välttää. Rakennusten katot synnyttävät pintavaluntaa, joka aiheuttaa lisää hulevesiä. Siksi hulevesien viivyttäminen tonteilla sekä yleisillä alueilla on olennaista veden valumisen hidastamiseksi. Hulevesien hallinnassa kehoitetaan suosimaan luonnonmukaisia ratkaisuja, esimerkiksi perustamalla kosteikkoja.

Vanha-Klaukan alueen maaperä on huonosti vettä johtavaa. Alue sijaitsee suurimmaksi osaksi Isosuon valuma-alueella.

Asemakaava määrää seuraavaa:

”Korttelialueilla tulee suosia luonnonmukaisia hulevesien käsittelymenetelmiä. Vettä läpäisemättömiltä pinnoilta tulevia hulevesiä tulee tonteilla viivyttää siten, että viivytyspainanteiden, -altaiden tai -säiliöiden mitoitustilavuuden tulee olla 0,5 kuutiometriä jokaista sataa vettä läpäisemättömältä pintaneliömetriä kohden. Viivytyspainanteiden, -altaiden tai -säiliöiden tulee tyhjentyä 12 tunnin kuluessa ja niissä tulee olla suunniteltu ylivuoto. Hulevedet tulee johtaa alueelliseen hulevesien keräysjärjestelmään. Viherkaton viivytystarve on 2/3 vettä läpäisemättömän pinnan viivytystarpeesta.”

Tontilla muodostuvat hulevedet tulee viivyttää kaavamääräyksen periaatteiden mukaisesti sen alueella, eikä niitä saa johtaa naapuritontin puolelle. Hulevesiä voi kerätä kasteluvodeksi (kuva 4) tai hyödyntää pihalla vaikkapa sadepuutarhassa. Kasteluveden kerääminen voidaan toteuttaa esimerkiksi altaiden, tynnyreiden, kaivojen ja säiliöiden avulla. Sadepuutarhaan voi rakentaa esimerkiksi viherpainanteita tai sadevesialtaita, joihin vettä kerätään. Hulevesien käsittelyssä tulisi suosia luonnonmukaisia menetelmiä: ohjata hulevesiä istutuksille ja käyttää esimerkiksi viherkattoja, mutta myös varta vasten suunnitellut maanalaiset viivytyrakenteet ovat mahdollisia. Hulevesialtaita voidaan käyttää myös pihojen koristeaiheina esimerkiksi istuttamalla kosteikkokasveja niiden läheisyyteen.

Yleisillä alueilla hulevesien johtamisessa ja käsittelyssä tulee suosia avouomia ja kasvillisuuden peittämiä painanteita. Hulevesirakenteiden toimivuuteen, viihtyisyyteen ja huollettavuuteen tulee kiinnittää erityistä huomiota. Isosuon lähellä asemakaava-alueen etelälaidalla tulee suosia luonnonmukaisen kaltaisia hulevesien viivytyratkaisua, esimerkiksi luonnonmukaisen kaltaisia kosteikkoja. Yleisille alueille toteutettavat hulevesien viivytyrakenteet tulee toteuttaa ennen alueen rakentamisen aloittamista rakentamisen aikaisen kiintoainekuorman vähentämiseksi. Uomien roosion vähentämiseen tulee kiinnittää huomiota. Eroosiosuojauksen voi toteuttaa esimerkiksi kasvillisuudella, kiveyksellä tai virtausta hidastamalla. Kaavamääräyksillä on ohjattu määrällisen hulevesien hallinnan lisäksi laadulliseen hallintaan.

Kuvat 4 (vas.) ja 5. Kaksi tapaa viivyttää hulevesiä tontilla. Vasemmanpuoleisessa säiliö, josta saadaan kätevästi myös kasteluvettä istutuksia varten. Oikeanpuoleisessa luonnonmukainen painanne. Kuvat Janne Oittinen.

2.4 Pihat ja kasvillisuus

Piha on tärkeimpiä asioita oman kodin suunnittelussa ja rakentamisessa. Oikein suunniteltuna se toimii asunnon sisätilojen jatkeena, jossa on mukavaa oleskella, laittaa ruokaa ja harrastaa. Lopputuloksen kannalta on tärkeää, että piha suunnitellaan tiiviisti yhdessä talon kanssa. Viihtyisään lopputulokseen vaikuttavat muun muassa pihan maastonmuodot, ilman-suunnat, rakennusten sijoittuminen pihalle, asuinhuoneiden avautuminen ja näkymät, rakennusten sisäänkäynnit sekä tontin ympäristö rakennuksineen. Suunnittelua aloittaessa kannattaa ottaa huomioon myös se miten ympäristö kaavan mukaan täydentyy vielä nykytilanteen lisäksi esimerkiksi uusilla rakennuksilla, viheralueilla ja kulkuväylillä. On hyvä myös muistaa, että asemakaavaan liittyvä havainnekuva ei ole vielä varsinainen suunnitelma ja kaavassa ohjeellisiksi merkityt kulkuyhteydet sekä talojen paikat voivat vielä tarkemman suunnittelun tuloksena toteutua eri tavoilla kuin ne on kaavassa merkitty.

Piha kannattaa ryhmitellä eri tiloiksi, jotta siitä muodostuu selkeä ja mielenkiintoinen kokonaisuus. Erilaiset toiminnot kuten oleskelu, leikki, ruuanlaitto sekä ruokailu, kodin huolto ja hyötypuutarha tai pienviljely voidaan sijoittaa pihan eri tiloihin. Tilojen rajaukseen voi käyttää esimerkiksi tasoeroja, matalia muureja tai kasvillisuutta. Pihan oleskelu- ja leikkialueet kannattaa pyrkiä sijoittamaan siten, että niille osuu varjostavaa kasvillisuutta, mutta myös auringosta nauttiminen onnistuu. Viljely ja ravintokasvit vaativat usein valoa, joten ne on hyvä sijoittaa aurinkoisille paikoille.

Kadun puoleinen sivu antaa tontista, talosta ja sen asukkaista ensivaihtelun tulijoille sekä ohikulkijoille. Siksi siihen kannattaakin kiinnittää suunnittelussa erityistä huomiota. Pääsisäänkäynnin korostaminen kasvillisuudella, katoksella, valaistuksella tai pintamateriaaleilla antaa heti huoltellun vaikutelman.

Ympäröivistä alueista piha rajataan näiden rakennustapaohjeiden aitamista koskevien ohjeiden mukaan. Tavoitteena on saada aikaan viihtyisä ja harmoninen kokonaisuus, jossa piha ja julkiset viheralueet täydentävät toisiaan.

Kuva 6. Esimerkinomaiset pihajärjestelyt kahdella erilaisella tontilla. Ylemmässä autotalli talon yhteydessä ja alemmassa erillisenä. Molemmissa on huomioitu, että tontilla mahtuu kääntymään autolla. Pihat on järjestetty siten, että eri toiminnot sijoittuvat käyttötarkoitukseen sopiville paikoille.

Pihan yleisilmeeseen ja hoidettavuuteen kannattaa kiinnittää huomiota. Jos tontilla kasvaa olemassa olevaa kasvillisuutta, kannattaa sitä mahdollisuuksien mukaan pyrkiä säästämään, sillä uuden kasvaminen kestää vuosia. Pihan toiminnot kuten hulevesien (eli sade- ja sulamisvesien) viivytys, mahdollinen hyötypuutarha ja kodinhoito on hyvä pyrkiä suunnittelemaan osaksi pihaa niin ilmeen kuin toiminnallisuudenkin kannalta. Suunnittelun lähtökohtana tulisi olla pihan tavoiteltu luonne – sopsisiko pihalle vaikka kosteikkokasveja hyödyntävä sadepuutarha, kukkiva perhospuutarha tai helppohoitoiseksi suunniteltu permapuutarha? Viihtyisän pihan suunnitteluun on saatavilla paljon tietoa oppaista sekä internetistä.

Kasvillisuus on suuressa osassa pihan identiteetin luomisessa. Kasvien valinnassa tulee huomioida lajien vaatimukset kasvupaikan suhteen. Alueelle sopivat puutarhamaiset istutukset ja vehreä ilme. Maiseman kannalta suuret, talojen harjoja korkeammat puut ovat tärkeitä. Puiden sijoitus on hyvä suunnitella siten, etteivät ne kohtuuttomasti varjosta myöskään naapurien pihoja ja mahtuvat paikalleen myös kasvettuaan suuriksi. Pensastutuksilla voi muun muassa parantaa pihan ulkonäköä, vähentää tuulisuutta ja rajata tilaa. Niissä kannattaa ottaa huomioon kasvien tuleva koko, kasvuvaatimukset ja leikattavuus, jotta päästään haluttuun lopputulokseen. Pihan pintamateriaaliksi nurmi ei ole ainoa vaihtoehto. Viihtyisän ja helppohoitoisen ratkaisun saa aikaan myös esim. niittykasvillisuudella, maanpeitekasveilla ja pensastutuksilla.

Piha-alueilla suositellaan kiinnittämään huomioita pihojen miellyttävyyteen kaikkina vuodenaikoina. Havukasvit ja luonnonelementit, kuten kivet ja kalliit luovat viihtyisyyttä kaikkina vuodenaikoina. Kukkivien kasvien valinnassa on hyvä huomioida kukinnan ajoittuminen ja kesto. Kasvit kannattaa valita siten, että pihoilla on eri aikoina kukkivia lajeja. Nurmi-alueet ja muut oleskeluun tarkoitettut alueet on rakennettava laadukkaasti, jotta ne kestävät kulutusta lumettomina aikoina myös kesän ulkopuolella.

Piha-alueilla tulee huomioida esteettömyyden perusvaatimukset. Pihojen suunnittelussa suositellaan kiinnittämään huomiota kaikilla aisteilla koettavaan ympäristöön. Visuaalisten elementtien lisäksi esimerkiksi tuoksuvilla kasveilla, äänimaisemalla ja erilaisilla pinnoitteilla voidaan luoda mielekästä ympäristöä ja helpottaa tilan hahmottamista.

Pysäköintialueilla ja pihan istuttamattomilla pinnoilla suositellaan käytettäväksi vettä läpäiseviä pintoja, kuten esimerkiksi nurmikiveystä, muunlaista kiveystä tai hiekkaa.

Tontille ajo tulee järjestää siten, että tontilla on mahdollista kääntää auto, eikä tiealueelle tarvitse peruuttaa. Ei ole suositeltavaa suunnitella autosuojaa siten, että siihen ajetaan suoraan kadulta. Jos niin kuitenkin tehdään, tulee autosuojan sijaita vähintään 6m etäisyydellä kadun puoleisesta tontin rajasta. Määräys ei koske päättyviä katuja, joiden varrella on korkeintaan 10 tonttia.

2.4.1 Aitaaminen

Aitaamisella luodaan Vanha-Klaukan alueelle yhtenäisyyttä, rajataan yksityiset alueet julkisista ja selkiytetään katutiloja. Aitaustavat on kuvattu oheisessa kaaviossa (kuva 7).

Aita voi olla rakennettu aita, leikattu pensasaita tai vapaasti kasvavien pensaiden, puiden ja muiden elementtien muodostama aidanne. Katua tai muuta yleistä aluetta vasten oleva kiinteä aita on tehtävä kokonaan perustuksineen tontin/rakennuspaikan puolelle. Myös istutettava aita tulee istuttaa siten, että se mahtuu täysikasvuisenakin kasvamaan tontin puolella. Sopiva istutusetaisyys kadun puolella on pääsääntöisesti n. 1 m rajalinjasta tontin puolelle.

Kun aita rakennetaan tonttien rajalle, aidan rakentamisesta on aina sovittava kirjallisesti rajanaapurin kanssa. Raja-aidat suunnitellaan yhteistyössä naapurien kanssa. Tonttien/rakennuspaikkojen välisen aidan tekemiseen ja kunnossapitämiseen kummankin tontin/rakennuspaikan haltijat ovat velvollisia osallistumaan. Aitaa ei katsota raja-aidaksi, mikäli rakennetun aidan etäisyys rajasta on vähintään puolet aidan korkeudesta.

Tonttien välisten raja-aitojen suunnittelu on vapaata, mutta aidat on suunniteltava yhteistyössä naapurien kanssa. Tonttien rajoille, joilla sijaitsee hulevesiuoma tai -painanne (hu-2 ja hu-3) ei suositella rakennettavaksi kiinteää tai yhtenäistä pensasaitaa. Uoman vastaisen tontinrajan voi merkitä esimerkiksi istutuksilla tai aidanteella. Mikäli rajalle kuitenkin sijoitetaan kiinteä tai yhteinäinen pensasaita, tulee aita sijoittaa siten että sekä hulevesiuoman että aidan kunnossapito on mahdollista.

Kuva 7. Vanha-Klaukan alueen aitaustavat. Keskeisillä alueilla on puuaita. Pensasaidalla tai -aidanteella tavoitellaan vihreämpää ympäristöä.

Kadunvarsiaidan suunnittelussa tulee ottaa huomioon naapurien suunnitelmat. Yksittäisen korttelin katusivulla suositellaan käytettäväksi samaa aitamallia. Aidan värisävyn tulee olla yhtenäinen koko korttelissa. Aita ei saa olla rakenteeltaan umpinainen.

Aitamateriaaleina alueella vaihtelee kasvillisuus ja puu. Puuiden värityksessä tulee ottaa huomioon katukuva ja ympäristö. Aidan suositeltu korkeus on n. 120 cm.

Jäteastioille tulee varata erillinen aitaus tai suojasäleikkö tonttiliittymän läheisyyteen. AK- ja AKR-tonteilla voi sen sijaan olla jätekatos. Aitaus/säleikkö on sovitettava tontin rakennuksiin.

Päiväkoti saa poiketa aitojen annetuista korkeuksista ja materiaaleista. Aidan rakentamista koskevia määräyksiä on rakennustapaohjeen lisäksi kunnan rakennusjärjestyksessä.

Kuvat 8 (yllä) ja 9. Esimerkkejä erilaisista aidoista. Ylemmässä kuvassa vapaamuotoinen pensasaita/-aidanne sekä puuaita. Alemmassa osin läpinäkyvä puuaita.

2.5 Energitehokkuus

Tavoitteena on muodostaa Vanha-Klaukasta moderni, ekologinen ja energiatehokas asuinalue. Asemakaava sallii aurinkopaneelit ja -keräimet. Rakennusta suunniteltaessa on hyvä huomioida lämpimät sekä valoisat ilmansuunnat ja hyödyntää niitä mahdollisimman paljon.

Myös rakennusmateriaaleilla on vaikutusta paitsi rakennuksen energiatehokkuuteen myös sen hiilijalanjälkeen kokonaisuutena. Puu on ekologinen materiaali, joka sitoo hiiltä pitkäksi ajaksi. Sitä voi käyttää rakennuksen rungossa, julkisivussa tai massiivirakenteena hirsitaloissa. Puun uusiokäyttö on myös helpompaa kuin monen muun rakennusmateriaalin. Edellä on esitetty vinkkejä rakennuksen energiatehokkuuden lisäämiseksi.

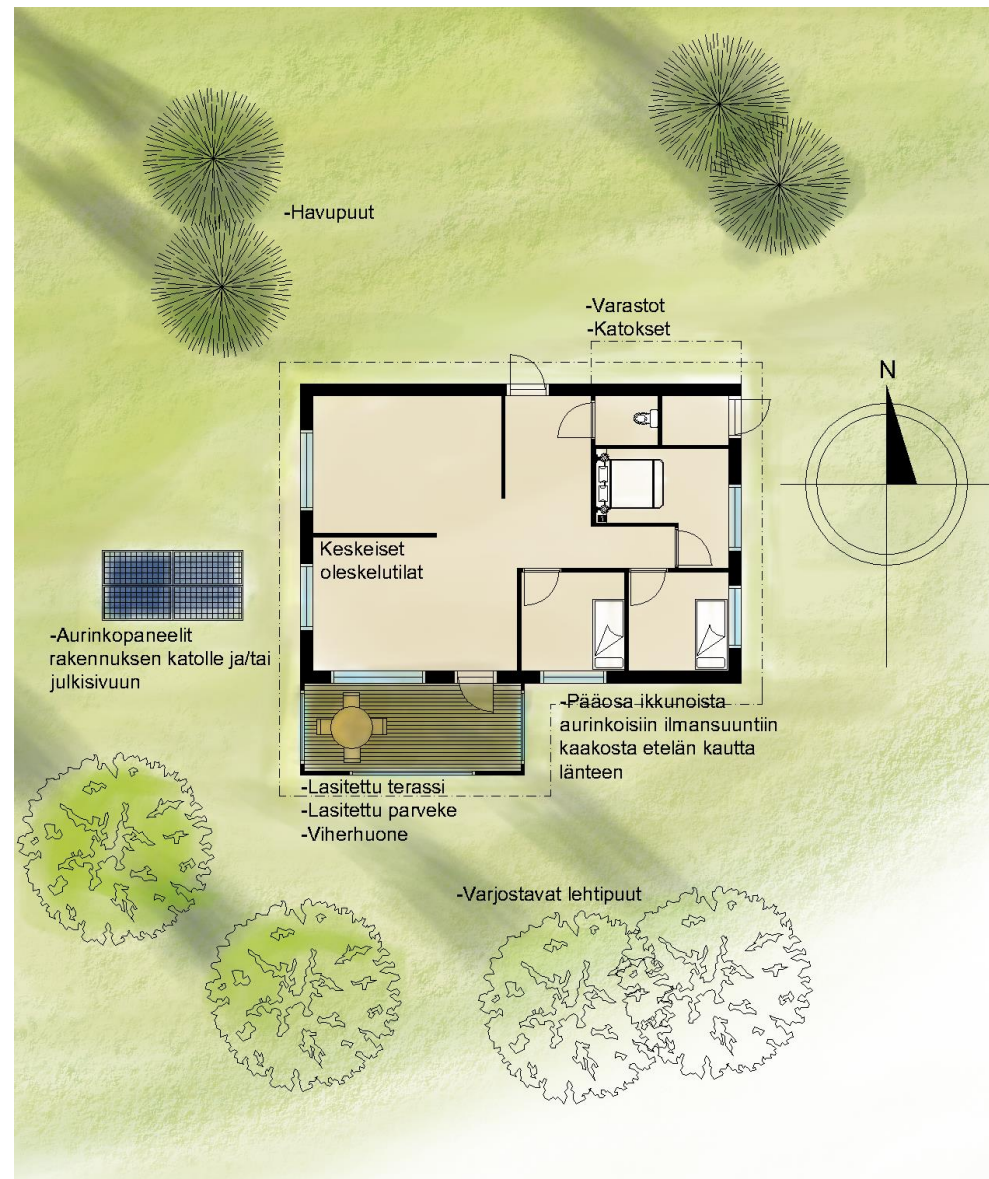
2.5.1 Pienilmasto

Rakennuksen energiatehokkuutta voi lisätä sijoittamalla sen ympärille kasvillisuutta tai rakenteita. Oikein sijoitettu kasvillisuus tai rakenteet vaikuttavat ilman lämpötilaan ja vähentävät tuulisuutta sekä siten rakennuksen lämmitystarvetta talvella. Kesällä kasvillisuus tai rakenteet varjostavat rakennusta ja vähentävät viilennyksen tarvetta. Samoilla ratkaisuilla voidaan parantaa pihan viihtyisyyttä ja lisätä sen käytettävyyttä.

2.5.2 Tilasuunnittelu

Rakennuksen tilojen suunnittelussa kannattaa huomioida ilmansuunnat paitsi viihtyisyyden myös energiatehokkuuden takia. Sijoittamalla keskeiset oleskelutilat etelä- ja länsipuolille saadaan vähennettyä niiden valaistus- ja lämmitystarvetta. Makuuhuoneita, varastoja sekä aputiloja ei tarvitse lämmittää niin paljon tai valaista yhtä kirkkaasti kuin oleskelutiloja, joten ne kannattaa sijoittaa talon pohjois- ja itäpuolille. Silloin ne toimivat puskurivyöhykkeenä talon lämpimämmille tiloille vähentäen samalla energiankulutusta.

Aurinkoisille sivuille sijoitetut lasitetut terassit, parvekkeet sekä viherhuoneet tasaavat lämpötilaeroja ja parantavat energiatehokkuutta samaan tapaan kuin pohjois- ja itäpuolille sijoitetut viileämmät tilat. Samalla ne hyödyntävät tehokkaasti luonnonvaloa.

Kuva 10. Periaatekuva rakennuksen ja pihan ekologisesta suunnittelusta. Kuva Jani Naumanen.

2.5.3 Valo, varjostus ja auringon lämpö

Ikkunoiden sijoittelulla on merkittävä vaikutus rakennuksen viihtyisyyteen ja energiatehokkuuteen. Sijoittamalla ikkunoita aurinkoisiin ilmansuuntiin kaakon ja lännen väliin saadaan hyödynnettyä auringon lämpöä sekä valoa. Energiankulutus laskee samalla kun sisällä hyödynnetään mahdollisimman paljon luonnonvaloa valaisimien sijaan.

Liiallista lämpiämistä voidaan ehkäistä varjostamalla rakennuksen aurinkoista puolta. Varjostus olisi hyvä toteuttaa lähtökohtaisesti rakenteilla sekä kasvillisuudella, mikä ei kuluta energiaa. Kasveista lehtipuut soveltuvat varjostukseen hyvin, sillä ne vähentävät auringon liiallista lämpöä kesällä ja päästävät kuitenkin lehdettömään aikaan talvella valon ja lämmön läpi. Oikein suunniteltuina pitkät räystäät sekä katokset toimittavat saman asian. Kesällä auringon paistaessa ylempää ne varjostavat, mutta talvella matalammalta paistava aurinko pääsee lämmittämään niiden ali. Länteen suuntautuvissa ikkunoissa räystäät tai katokset eivät kuitenkaan toimi samaan tapaan, sillä aurinko paistaa kesälläkin matalalta. Verhot, kaihtimet tai ikkunalasien pinnoitteet toimivat myös liiallisen lämmön ehkäisyyn, mutta verhot ja kaihtimet peittävät samalla näkymän eivätkä siksi sovi pääasiallisesti menetelmäksi.

2.5.4 Aurinkopaneelit ja -keräimet

Asemakaavamääräykset mahdollistavat rakennusten katoille ja julkisivuun asennettavat aurinkopaneelit ja -keräimet. Aurinkopaneelit on tarkoitettu sähköntuotantoon ja aurinkokeräimet lämmöntuotantoon. Aurinkopaneelien ja -keräinten tehokkuuteen vaikuttaa niiden suuntaus, asennuskulma ja valmistusteknologia. Paras suuntaus aurinkopaneeleille ja -keräimillä on etelä. Aurinkopaneelien tehokkuutta haittaavat varjostavat kasvit ja rakenteet.

Aurinkopaneelit ja -keräimet tulee asentaa samaan kaltevuuteen katon tai katoksen kanssa. Jos Aurinkopaneeleita ja -keräimiä asennetaan julkisivuun, niiden tulee olla rakennusten julkisivun suuntaisesti. Aurinkopaneelit ja -keräimet tulee suunnitella osaksi rakennusten ja piharakennusten arkkitehtuuria ja niiden pitää esteettisesti sopia ympäristöönsä.

2.5.5 Ilmalämpöpumput

Vanha-Klaukan alueella on pyrittävä siihen, ettei ilmalämpöpumppu näy suoraan kadulle. Laite on hyvä verhoilla osaksi rakennuksen arkkitehtuuria esimerkiksi puusäleiköllä ja sijoittaa rakennuksen sivulle tai takapihan puolelle.

Kuva 11. Helsingin Honkasuon alueelle rakennetun talon hengessä tehty mallinnus pientalosta, jossa varjostava katos sekä aurinkopaneeleja.
Kuva Jani Naumanen.

2.6 Valaistus

Vanha-Klaukan valaistuksen päätavoitteena on luoda alueen identiteettiä korostava energiatehokas valaistus. Valaistus on tärkeä osa taajamakuvaakin sekä energiatehokkuutta. Väärin suunniteltu ja kohdistettu valaistus on energiatehotonta, häikivää, aiheuttaa värien ja muotojen vääristymiä sekä valosaastetta. Valaistuksen ohjeistamisella pyritään myös ehkäisemään Isosuon Natura-alueelle päin suuntautuvaa valosaastetta.

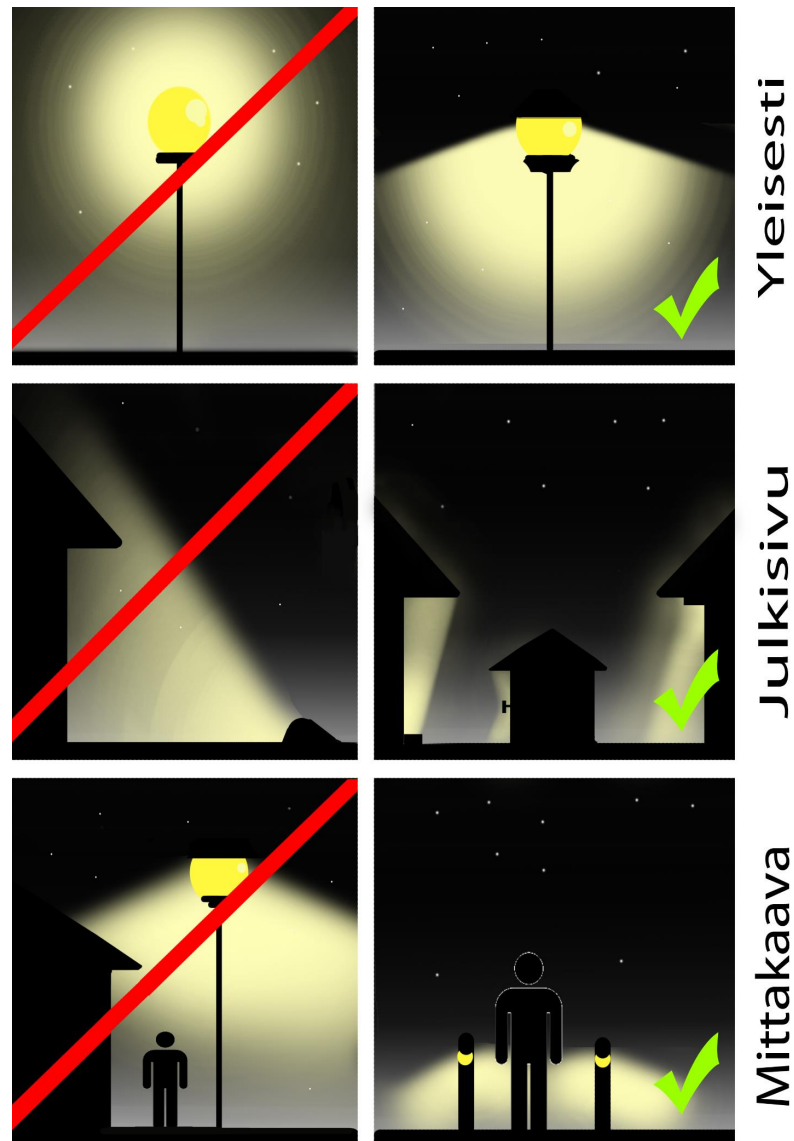
Alueella on suositeltavaa käyttää alaspäin suuntautuvaa valaistusta energiatehokkuuden lisäämiseksi ja valosaasteen vähentämiseksi. Vanha-Klaukan valaistuksen tulee olla väriltään pääasiassa valkoista ja oikein suunnattua. Tonttia suunnitellessa on syytä miettiä sen valaistustarvetta ja valaisimien energiatehokkuutta. Jotkin alueet tontilla voi jättää valaisematta ja siten korostaa niitä alueita, joille valaistus suunnataan. Valaistus tulee suunnata siten, ettei se tarpeettomasti leviä oman tontin ulkopuolelle. Ulkovalaistuksessa kannattaa suosia hämäräkytkin- ja liiketunnistinohjattua valaistusta. Läheinen katuvalaistus on hyvä huomioida tontin valaistuksessa, sillä se saattaa korvata tontin valaistustarpeesta.

Valaistuksen pääperiaatteet on jaettu tässä neljään eri osaan valaistuksen luonteen ja tarkoituksen mukaan: pystypintojen valaistus, kulkualueiden valaistus, oleskelualueiden valaistus ja pihan piirteiden sekä kasvillisuuden valaiseminen. Jokaiseen tapaukseen liittyy omia haasteitaan, joiden ratkaisemiseksi edellä annetaan neuvoja.

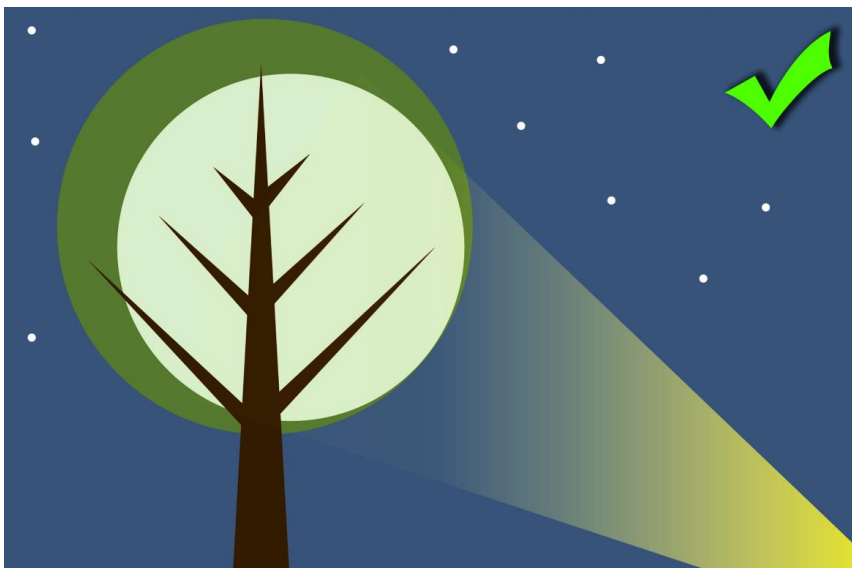
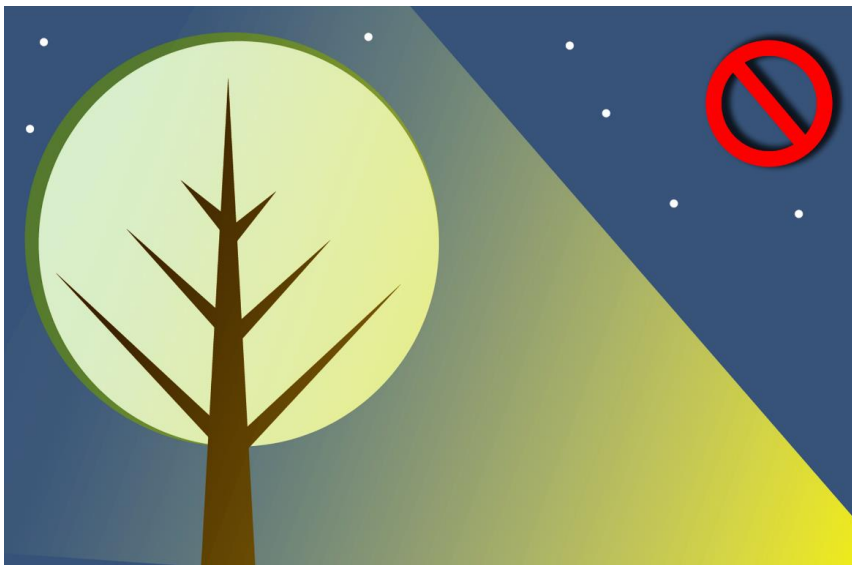
2.6.1 Pystypintojen valaistus

Kadunpuoleisten julkisivujen arkkitehtonisia yksityiskohtia ja väriä saa korostaa valaistuksella. Valaistus on tällöin suunniteltava siten että se on tasaista ja oikein suunnattua.

Valaistuksessa voi käyttää esimerkiksi maahan, kattoon tai julkisivuun kiinnitettävää valaisinta. Valaisin tulee suunnata siten, että kaikki valo osuu rakennukseen.

Kuva 12. Hyvin suunnitellun valaistuksen periaatteita. Valaistuksen suuntaaminen oikein on tärkeää. Kuva Jani Naumanen.

Kuva 13. Puiden valaisemisen periaate. Kuva Jani Naumanen.

2.6.2 Kulkualueiden valaistus

Kulkuväylät ja sisääntuloväylät valaistaan muuriin upotetuilla tai matalilla, alle metrin korkuisilla valaisimilla (ns. pollari), joiden valo on suunnattu alaspäin (kuva 12). Sisäänkäyntien ja katosten sisäpinnat voi valaista esimerkiksi niiden alapintoihin kiinnitettävillä valaisimilla (kuva 12).

2.6.3 Oleskelualueiden valaistus

Rakennuksessa olevien mahdollisten viherhuoneiden tai katettujen terassien valaistus tulee suunnitella huolellisesti valosaasteen välttämiseksi. Tällaisten rakenteiden valaistus vaikuttaa rakennuksen ulkonäköön merkittävästi. Valaistusratkaisuissa on pyrittävä viihtyisyyttä lisääviin ratkaisuihin. Sellaisia voivat olla esimerkiksi riippuva lyhtymäinen valaistus, joka on värisävyltään lämpimän valkoista tai tilan osin hämäräksi jättävä tunnelmavalistus.

Pihan oleskelualueet tulee valaista niiden käyttötarkoitukseen sopivalla tavalla. Valaistus tulee kohdistaa oleskelualueille ja välttää turhaa ympäristöön kohdistuvaa valosaastetta. Valaistuksen tulisi olla tässäkin tapauksessa alaspäin suunnattua ja sen tulisi kohdistua pääasiassa siihen, missä oleskelu tapahtuu.

2.6.4 Pihan piirteiden ja kasvillisuuden valaiseminen

Pihalla olevia piirteitä tai kasvillisuutta voi korostaa valaistuksella. Esimerkiksi puun tai pensaan valaisemisella voi luoda pihalle tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Sellaisessa kohdevalaistuksessa tulee suunnata valaisin siten, että valo kohdistuu kokonaan valaistavaan kohteeseen, eikä leviä sen ympäristöön tarpeettomasti (kuva 13). Siten kohde myös hahmottuu paremmin ympäristöstään ja näyttää vaikuttavammalta.

3. Yleiset alueet

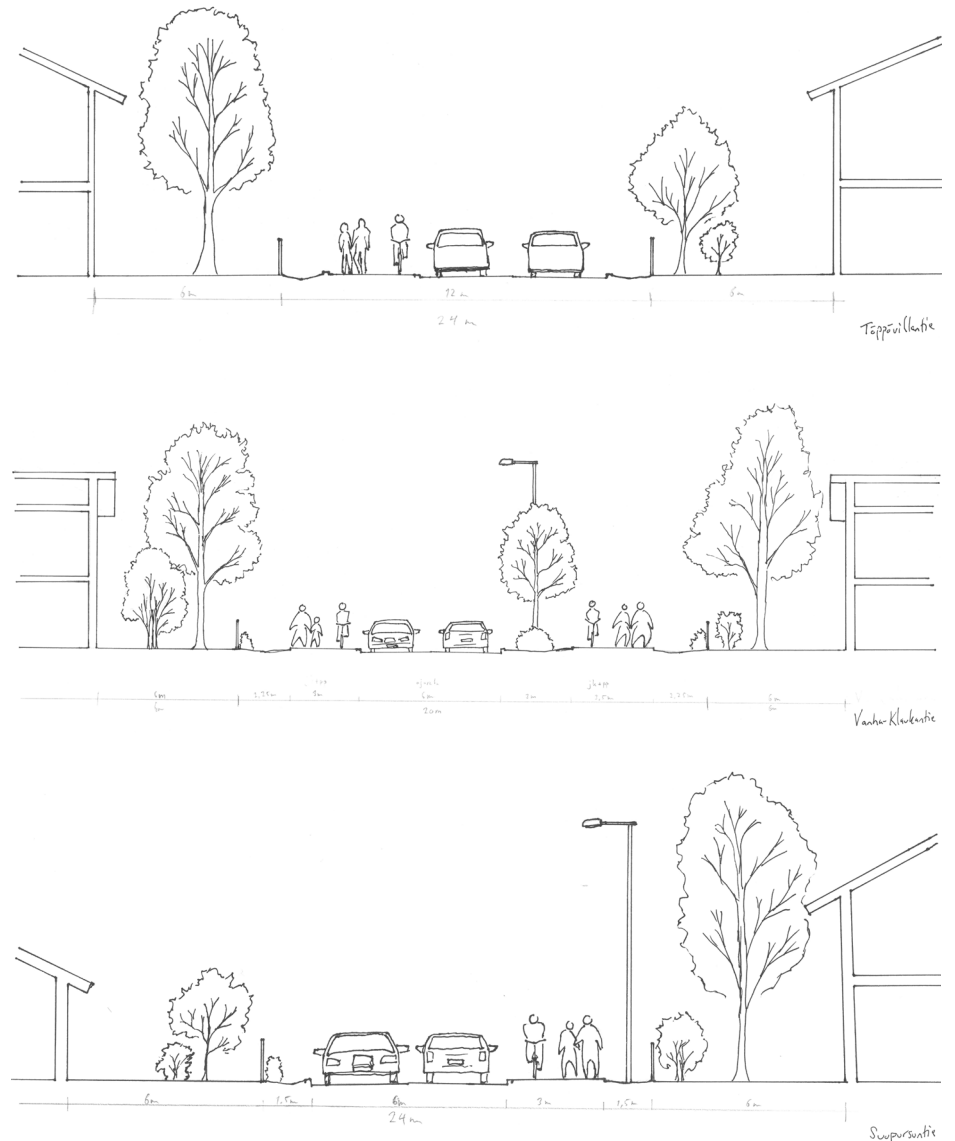
3.1 Katutilat

Kadut toimivat alueen kulkuverkon runkona ja antavat siitä yleiskuvan. Katunäkymillä muodostetaan alueelle identiteetti – tulijat saapuvat alueelle katuja pitkin ja asukkaat matkustavat niitä myöten päivittäin. Kevyenliikenteen kulkuverkkoa täydentää lisäksi puistoissa ja viheralueilla kulkeva verkosto. Valtaosa liikenteestä suuntautuu Vanha-Klaukantielle, joten siihen tulee panostaa suunnittelussa ja toteutuksessa eniten esimerkiksi käyttämällä muuta aluetta laadukkaampia materiaaleja.

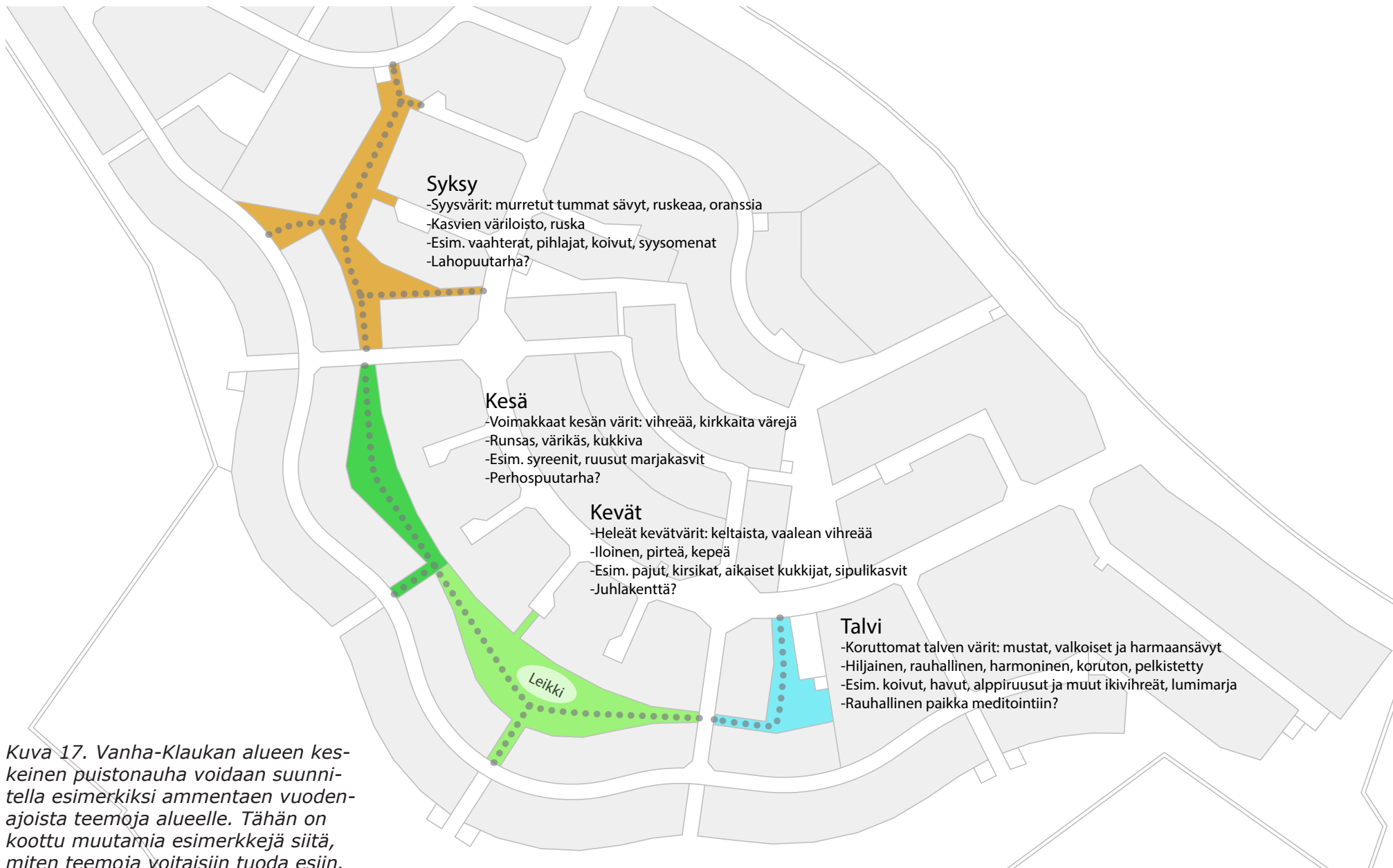
Vanha-Klaukan alueelle luodaan identiteettiä katupuin sekä muin kadunvarsi-istutuksin, valaisimin ja kiertoliittymien keskiosiin jäävien alueiden suunnittelulla. Katualueiden suunnittelu tulisi toteuttaa yhtenäisenä kokonaisuutena viimeistellyn ulkoasun saavuttamiseksi. Kiertoliittymien keskiosat toimivat parhaimmillaan alueella maamerkkeinä ja kadunvarsi-kasvillisuus sekä valaisimet täydentävät kokonaiskuvaa. Ratkaisuilla tulisi ilmentää Vanha-Klaukan luonnonläheisyyttä ja Isosuon läheisyyttä. Katupuina voisi käyttää esimerkiksi harmaaleppää, sulkaharmaaleppää, jalavaa tai jopa mäntyä. Muut kadunvarsi-istutukset tulee sovittaa katupuihin. Niitä voi käyttää myös esimerkiksi kadunvarsien hulevesipainanteissa sitomaan kosteutta. Valaisimien muotoilulla tulisi ilmentää luonnonläheisyyttä ja käyttää mahdollisuuksien mukaan puista pylvästä. Värikykseksi valaisimiin ja mahdollisiin kalusteisiin sekä varusteisiin sopisi hyvin esimerkiksi tumman harmaa.

Kiertoliittymien keskiosat vaikuttavat katu ympäristöjen ulkoasuun paljon ja niissä on tilaa ilmentää Vanha-Klaukan luonnetta. Kiertoliittymät tulisi suunnitella siten, että luonnonläheisyys sekä Isosuon läheisyys tulisivat niistä esille. Ne voisi toteuttaa esimerkiksi taideteoksina tai laadukkaita istutussommitelmin.

Tiealueiden hulevedet tulisi mahdollisuuksien mukaan pyrkiä käsittelemään luonnonmukaisesti esimerkiksi painanteissa, joissa vettä sidotaan ja valuntaa hidastetaan lisäksi kasvillisuudella.

Kuvat 14 (ylin), 15 ja 16 (alin). Katujen luonteita ja tilallisuutta on tutkittu kavasuunnittelun yhteydessä poikkileikkauksin.

Kuva 17. Vanha-Klaukan alueen keskeinen puistonauha voidaan suunnitella esimerkiksi ammentaen vuodenajoista teemoja alueelle. Tähän on koottu muutamia esimerkkejä siitä, miten teemoja voitaisiin tuoda esiin.

3.2 Julkiset viheralueet

Julkiset viheralueet toimivat alueen kulkuväylinä, virkistyspaikkoina ja osin toiminnallisina ympäristöinä. Eri viheralueilla on erilaiset roolit kokonaisuuden osina.

Puistoalueet toimivat alueen runkona ja muodostavat vuodenaikateeman ympärille suunniteltavan puistonauhan. Se jakaantuu neljään vuodenaikojen tematiikkaa käsittelevään osaan, jotka yhdessä muodostavat alueen läpäisevän puistokokonaisuuden. Puistoalueet on suunniteltu siten, että on mahdollista kulkea koko ketjun läpi tai vain osia siitä.

Vuodenajoista haetaan puistoalueille kokonaisvaltaista teemaa, joka käsittelee mahdollisuuksien mukaan kasvillisuuden, materiaalivalinnat, kalusteet ja varusteet, valaistuksen sekä muut yleisilmeeseen vaikuttavat suunnitteluratkaisut. Kuvassa 17 on esitetty vuodenaikoihin liittyviä ohjeita ja vinkkejä suunnitteluun.

Isosuon laidalle sijoittuu laaja lähivirkistysalue. Se toimii puskurivyöhykkeenä Natura-alueelle, mutta myös virkistysalueena alueen asukkaille ja muille kävijöille. Sinne on mahdollista sijoittaa toimintoja, joihin tarvitaan paljon tilaa. Sellaisia voisivat olla esimerkiksi liikuntaa tai pienviljelyä tukevat toiminnot kuten frisbeegolf-rata, peli- tai maisemanurmet, pelikentät tai viljelypalstat. Sijoitettavissa toiminnoissa tulee ottaa huomioon se, etteivät ne vaaranna Isosuon vesitaloutta tai luontoarvoja. Aluetta voisi hoitaa suureksi osaksi avoimena, mutta sen reunoja voisi häivyttää ja muotoilla esimerkiksi puu- ja pensasistutuksin. Alueen tarpeetonta ja liiallista valaistusta tulee välttää, ettei Isosuon alueelle kohdistu valosaastetta.

Kuva 18 (oikealla). Kiertoliittymien keskiosat ovat hyvä tapa tuoda esiin alueen kulttuuria tai identiteettiä esimerkiksi ympäristötaiteen keinoin. Kuva on Espoon Mäkkylästä. Siellä alueen hevოსurheilukulttuuria on tuotu esiin metallisella hevōskärryjen muotoon tehdyllä veistoksella. Vanha-Klaukassa taiteella voisi ilmentää esimerkiksi Isosuon merkitystä tai maatalousperinnettä alueella.

3.3 Taide

Yleisille alueille sijoittuva taide on tärkeässä osassa alueen identiteetin luomisessa. Luontevia ja näkyviä paikkoja ovat kiertoliittymien keskustat ja alueen keskeiset puistot. Mahdollinen taide voi olla yksinkertaista sekä toiminnallista ja ideaalitulanteessa taideteoksia ei hahmoteta irrallisiksi elementeiksi, vaan kokonaisuuden osiksi. Teokset voivat ammentaa teemaltaan esimerkiksi soiden tematiikasta tai alueen maataloushistoriasta.

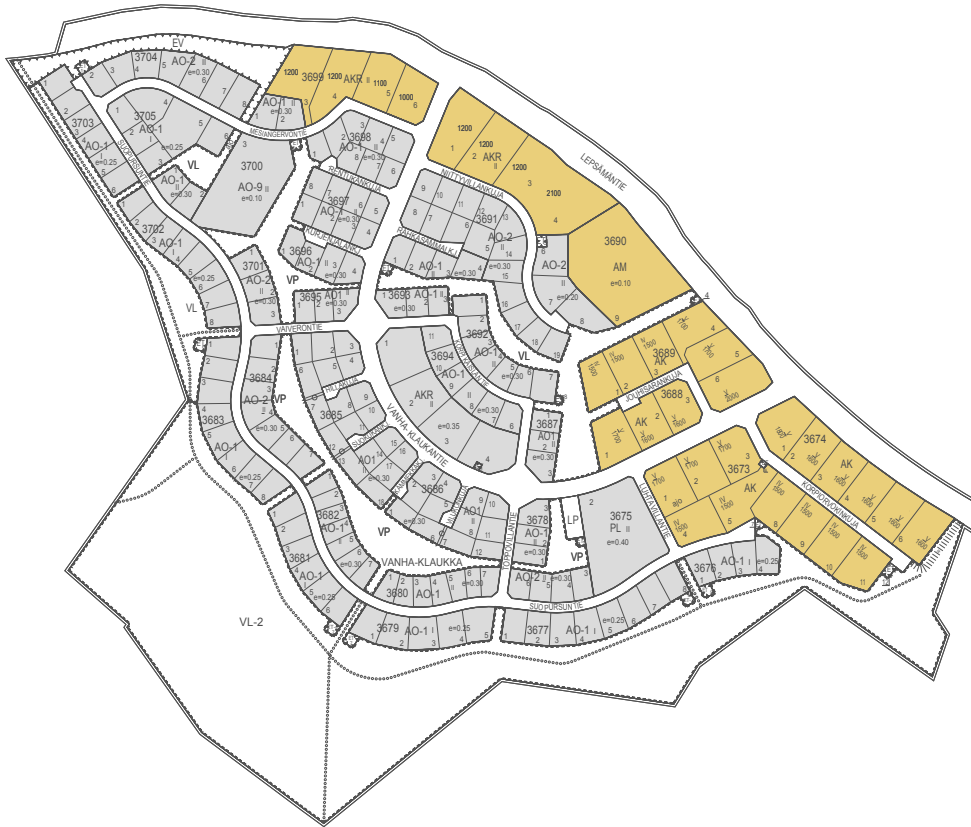

4. Korttelikohtaiset ohjeet

Peltokorttelit (korttelit 3673, 3674, 3688, 3689 ja AKR-osat kortteleista 3690 sekä 3699)

Korttelille 3674 ja osalle korttelista 3673 on tehty viitesuunnitelma, jonka pohjalta niiden suunnittelua kehitetään.

Liikennettä korttelialueilla ei saa järjestää siten, että pysäköinti-alueille muodostuu usean tontin mittainen yhtenäinen ajoyhteys.

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai tiili- tai puupintaisia. Mahdolliset elementtisaumat eivät saa näkyä. Mahdollisten apurakennusten tulee sopia arkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen.

AK-kortteleiden rakennuksissa ei sallita julkisivusta ulkonevia parvekkeita Lepsämäntien varrelle sijoittuvilla julkisivuilla. Vanha-Klaukkantien varrella parvekkeet toteutetaan ensisijaisesti sisäänvedettyinä. Mahdolliset ulkonevat parvekkeet tulee toteuttaa ripustettuina ja sommitella vapaamuotoisesti osaksi julkisivua. Parvekelinja ei saa jatkua yhtenäisenä jokaisen kerroksen kohdalla.

Asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi saa rakentaa porraskäytävän 15 m² ylittävän osan kussakin kerroksessa kunhan se lisää viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta sekä parantaa tilasuunnittelua. Siten kannustetaan luonnonvalon käyttöön ja arkkitehtoonisiin keinoihin tai taiteeseen, joilla porrashuoneisiin sekä niiden ulos näkyvään ilmeeseen tuodaan omaleimaisuutta ja viihtyisyyttä. Kadun varteen sijoittuvien asuinkerrostalojen porrashuoneista on oltava yhteys sekä kadulle että pihalle. Kaikkien asuinrakennusten porrashuoneista tulee olla välitön yhteys tontin leikki- ja oleskelualueille.

Katot:

Katot toteutetaan siten, että ne muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Kaikkien kattojen ei tarvitse olla samanmuotoisia tai -tyyppisiä, mutta niissä tulee olla yhteisiä piirteitä siten, että kortteli muodostuu kaupunkikuvaltaan eheäksi. Sellaisia piirteitä voivat olla esimerkiksi katujulkisivun yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

Autotallien/-katosten, jätekatosten ja muiden tontilla sijaitsevien rakennusten tulee olla yksilappeisella pulpettikatolla varustettuja.

Kuvat 19 (yllä) ja 20. Yllä havainnenäkymä Lepsämäntien varresta. Rakennuksilla sekä autokatoksella pyritään saamaan yhtenäinen ja kaupunkimainen julkisivu Lepsämäntien suuntaan. Alla julkisivupiirros Lepsämäntien suuntaan. Kuvat koskevat kaavan korttelia 3674 ja osaa korttelista 3573. Kuvat Aihio Arkkitehdit.

1:200

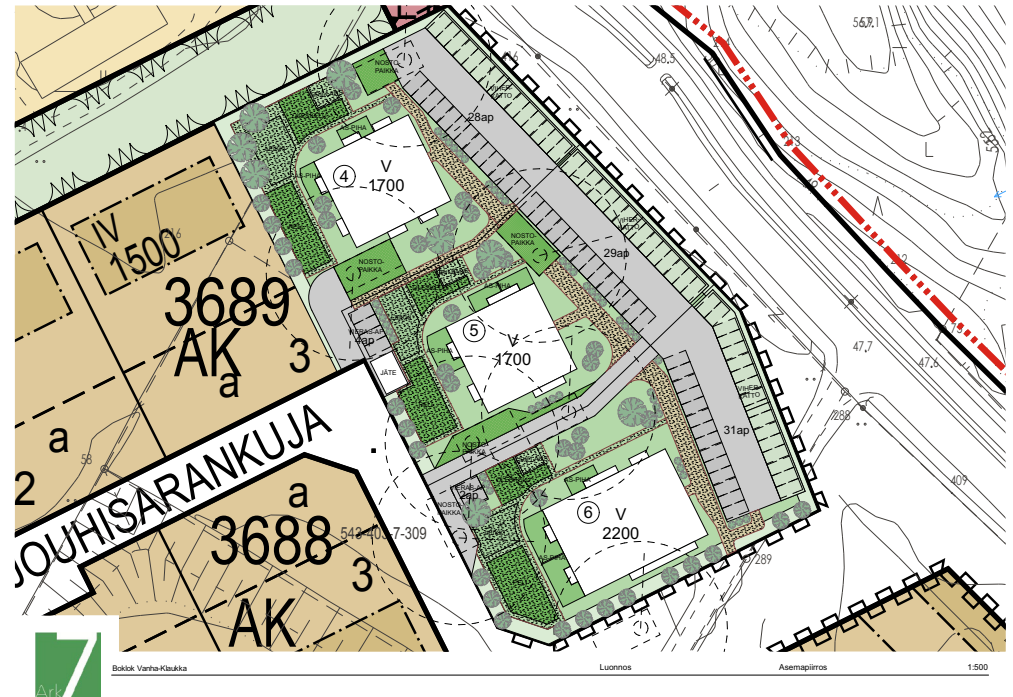
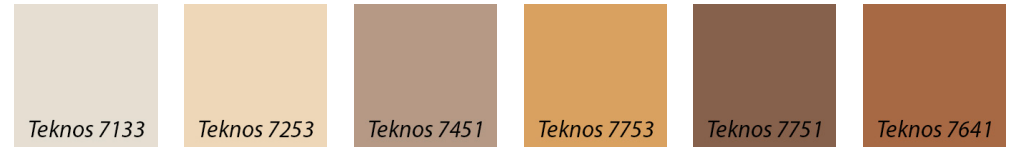

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla ainakin osittain erivärisiä.**

Kuva 24. Tontinkäyttösuunnitelma osalle korttelin 3689 tonteista. Kuva Ark7.

Voimakassävyiset korttelit (korttelit 3678, 3685, 3686, 3687, 3692, 3693, 3694 ja 3695)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai puupintaisia. Mahdollisten autotallien tai -kastosten sekä piha- ja apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita alueen julkisivuissa.**

Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä sekä muita energiaa säästäviä ja tuotettavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

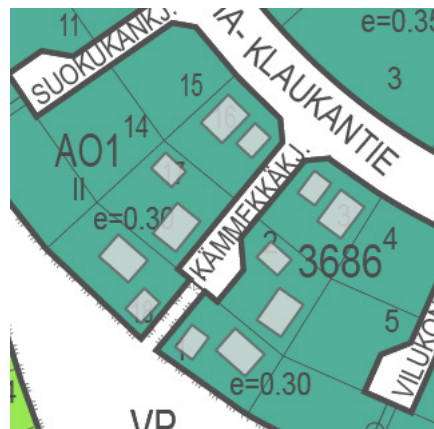
AKR-tonteille saa rakentaa asemakaavassa osoitetun kerrosalan lisäksi porraskäytävän 15 m² ylittävän osan kussakin kerroksessa kunhan se lisää viihtyisyyttä ja luonnonvaloisuutta sekä parantaa tilasuunnittelua. Sillä kannustetaan luonnonvalon käyttöön ja arkkitehtoonisiin keinoihin tai taiteeseen, joilla porrashuoneisiin sekä niiden ulos näkyvään ilmeeseen tuodaan luonnetta ja viihtyisyyttä.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Tavoitteena on, että katot muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Yhtenäiseen kaupunkikuvaan auttavat esimerkiksi kattojen kadulle näkyvän osan yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen. Tielueiden vastaiset rajat aidataan puuaidoin. Viheralueille päin aitaukset tehdään pensasaidoin tai -aidantein.

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla erivärisiä.**

Vaaleasävyiset korttelit (Korttelit 3691, 3696, 3697, 3698 ja AO-osat korttelista 3690)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai puupintaisia. Mahdollisten autotallien tai -kastosten sekä piha- ja apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita alueen julkisivuissa.**

Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Tavoitteena on, että katot muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Yhtenäiseen kaupunkikuvaan auttavat esimerkiksi kattojen kadulle näkyvän osan yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen.

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla erivärisiä.**

Talvikorttelit (korttelit 3676, 3677 ja AO-osat korttelista 3675)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai puupintaisia. Mahdollisten autotallien tai -kastosten sekä piha- ja apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita alueen julkisivuissa.**

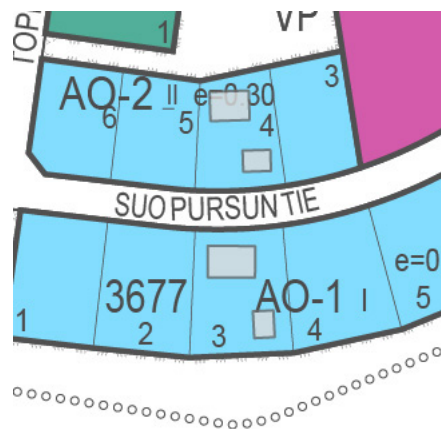
Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Tavoitteena on, että katot muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Yhtenäiseen kaupunkikuvaan auttavat esimerkiksi kattojen kadulle näkyvän osan yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

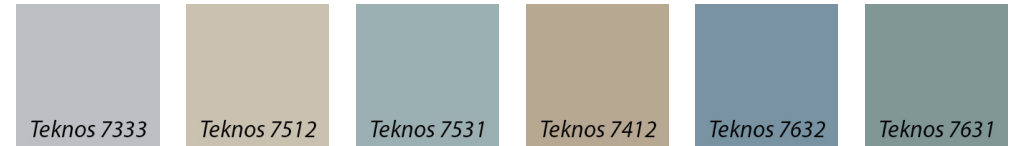
Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen.

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla erivärisiä.**

Kevät- ja kesäkorttelit (korttelit 3679, 3680, 3681, 3682, 3683 ja 3684)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai puupintaisia. Mahdollisten autotallien tai -kastosten sekä piha- ja apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita alueen julkisivuissa.**

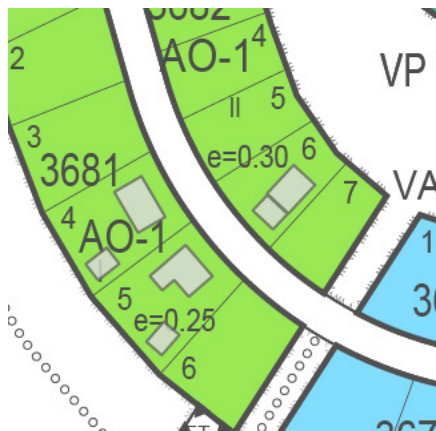
Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Tavoitteena on, että katot muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Yhtenäiseen kaupunkikuvaan auttavat esimerkiksi kattojen kadulle näkyvän osan yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

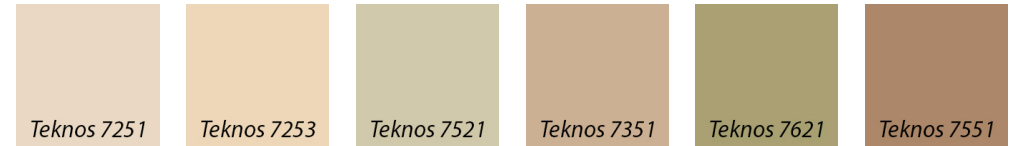
Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen.

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla erivärisiä.**

Syyskorttelit (korttelit 3700, 3701, 3702, 3703, 3704, 3705 ja AO-osat korttelista 3699)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Julkisivut rapattuja tai puupintaisia. Mahdollisten autotallien tai -kastosten sekä piha- ja apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita alueen julkisivuissa.**

Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Tavoitteena on, että katot muodostavat kortteleittain yhtenäistä kaupunkikuvaa. Yhtenäiseen kaupunkikuvaan auttavat esimerkiksi kattojen kadulle näkyvän osan yhtenäisyys, samat piirteet kattojen muodoissa tai samat kattokaltevuudet.

Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen.

Rakennusten värit:

Rakennuksissa käytettävät päävärit on esitetty alla. Niiden lisäksi voi käyttää arkkitehtuuriin ja pääväreihin sopivia tehostevärejä. **Viereisten rakennusten tulee olla erivärisiä.**

Päiväkoti (PL-osa korttelista 3675)

Rakennusten yleisilme ja materiaalit:

Rakennuksen julkisivujen tulee olla puupintaisia. Päiväkoti tulee mahdollisuuksien mukaan toteuttaa hirs- tai puurakenteisena. Mahdollisten apurakennusten tulee sopia arkkitehtuuriltaan, materiaaleiltaan sekä väreiltään päärakennuksen ilmeeseen. **Pyöröhirttä tai ristinurkkia ei sallita julkisivuissa.**

Tavoitteena on kiinnostava ja omaleimainen rakennus, joka toimii koko Vanha-Klaukan maamerkinä. Julkisivu Vanha-Klaukantielle päin on rakennuksen kaupunkikuvallisesti tärkein puoli. Rakennuksen tulee olla yleisilmeeltään selkeäpiirteinen, erityisesti Vanha-Klaukantien puolella. **Mahdolliset Vanha-Klaukantien ja Luhtavillantien puoleiset sisäänkäynnit tulee toteuttaa sisäänvetoina, eikä massasta ulos työntyvinä lippoina tai katoksina.**

Rakennuksen pihan puoleiset julkisivut saavat erota katujen puoleisista julkisivuista, eikä niiden tarvitse olla arkkitehtuuriltaan yhtä pelkistettyjä ja selkeäpiirteisiä.

Tekniset laitteet tulee integroida luontevasti arkkitehtuuriin ja maankäyttöön. Aurinkopaneeleita/-keräimiä ja muita energiaa säästäviä ja tuottavia ratkaisuja saa rakentaa. Ilmanvaihto- ja konehuoneet sekä aidat ja muurit on sovittava talon arkkitehtuuriin ja kaupunkikuvaan.

Vanha-Klaukantien suuntaan olevalle julkisivun osalle on annettu määräys, jonka mukaan julkisivun tulee olla sillä kohdalla vähintään 8 metriä korkea katutasosta mitaten. Sillä pyritään luomaan rakennukselle veistoksellinen maamerkkimäinen olemus.

Katot:

Kattomuoto on vapaa. Suositeltavaa on omaleimainen ja mielenkiintoinen kattomuoto, joka korostaa rakennuksen muotoilua. Katujen suuntaan ei sallita suuria räystäitä.

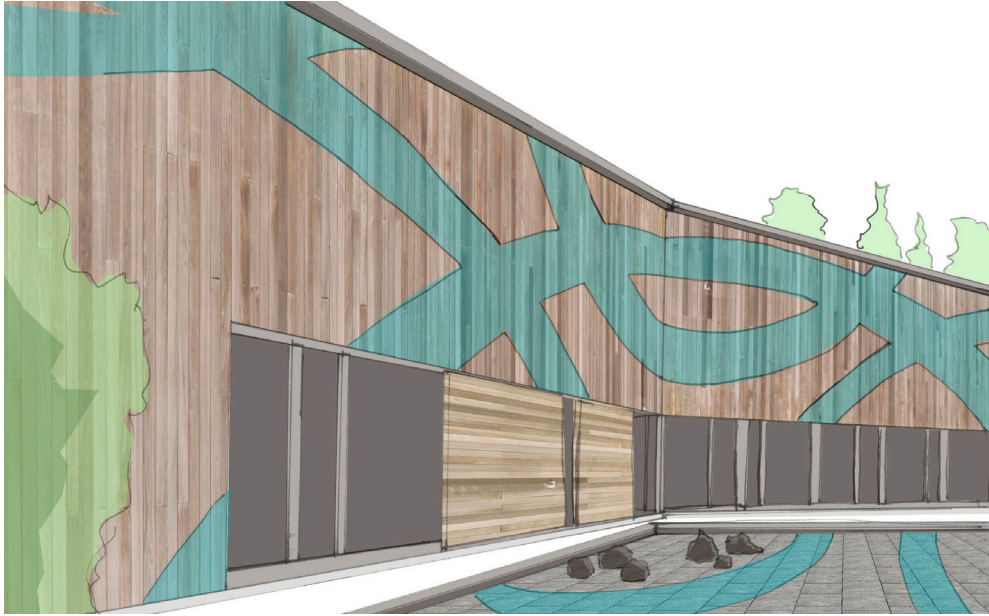
Aitaaminen:

Tontin aitaaminen tehdään näiden rakentamistapaohjeiden aitaamista koskevien ohjeiden mukaan. Kortteleittain pyritään yhtenäiseen ilmeeseen.

Rakennusten värit:

Rakennuksen värisävyjä ei ohjata tarkasti. Julkisivujen tulee olla kuultomaalattuja, peittomaalattuja ja eri tekniikoita voi myös yhdistellä kuten esimerkiksi Omenapuiston päiväkodissa on tehty.

Kuvat 25 (vasemmalla yllä), 26 (vasemmalla alla), 27 ja 28 (oikealla alla). Piirrettyjä havainnekuvia ja valokuvia päiväkodin mahdollisesta ilmeestä. Ylhäällä vasemmalla Omenapuiston päiväkotia mukaileva havainnekuva. Ylhäällä oikealla Tillinmäen päiväkotia mukaileva havainnekuva. Tillinmäen päiväkodista poiketen havainnekuvassa julkisivu polttua puuta. Alla valokuvia Omenapuiston päiväkodista.

Päiväkodin piha:

Taajamakuullisesti parhaaseen lopputulokseen päästään sovittamalla piha ja rakennus mahdollisimman hyvin yhdeksi kokonaisuudeksi. Ne tulisi suunnitella yhtenä kokonaisuutena ja sovittaa piha sekä rakennus tyyllisesti toisiinsa. Esimerkiksi pihan kalusteet ja leikkivälineet tulisi valita siten, että ne tukevat rakennuksen muotokieltä sekä arkkitehtuuria turvalisuutta kuitenkaan unohtamatta.

Kuvat 29 (yllä) ja 30. Vieressä valokuvia Omenapuiston päiväkodin pihasta. Siellä piha ja rakennus on saatu muodostamaan selkeä kokonaisuus.